

# FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO

PERLA, 2.—REUS  
TELÉFON NÚM. 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS  
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 231

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS. . Ptes. 1'50 al mes.  
Fora. . > 4'50 trimestre.  
Estranger. > 9'

Número solt 5 cèntims

Reus, dimecres 16 d'Octubre de 1918

MORA I TERRA A GIRONA

## SABONERIA QUEROL

Fàbrica: Carrer Boule (darrera el Teatre Fortuny)-Tel. 318

	Pessetes	Pessetes
Classe Extra, blanc. Quintá (4'6 kgs.)	a. 55'50.	Arroba 13'90
" Superior "	" 54'	" 13'50
" Primera "	" 50'50	" 12'65
" Segona "	" 46'50	" 11'65
" Tercera "	" 44'05	" 11'15
" Corrent "	" 40'	" 10'

FRANO FÀBRICA

## ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC MILITAR i DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGÍA i BACTERIOLOGÍA  
i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12 - Reus Consulta de 3 a 5

## Dr. S. GIL VERNET

METGE CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE SANTA CREU. EX PREPARADOR  
ANATOMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

## CIRURGIA: Matriu: VIES URINARIES

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, principal. BARCELONA

## Taller de Cerralleria d'obres de Joan Adserà

S'ha traslladat del carrer de Sant Vicens Alegre, 17, al de  
la Creu Vermella (Vent), núm. 11,  
on continuarà servint a la seva clientela amb el zel i activitat acostumada.

## Ara o mai

Sots aquest títol «La Veu de Catalunya» d'ahir publica un vibrant article del diputat a Corts En Josep Bertrán i Musitu, i del qual ne reproduim els següents paràgrafs:

«En Cambó i En Ventosa assenyalaven en les seves darreres conferències polítiques una certa desorientació de l'opinió catalana, de una realitat evident i d'una gravetat tal que cal rectificar-la urgentment i immediata.

Alguns havien cregut que s'havia de suspendre la nostra actuació patriòtica, retenint curosament l'expansió dels nostres ideals, acatant exemplarment la voluntat del Govern, per quant governen els nostres amics. Mes, hi ha en això un erro...»

I el dany, de perdurar, torna definitiu en aquestes hores trascendentals de la vida dels pobles, en que ens juguem el nostre esdevenir, en aquestes hores en que el món decreta «que els pobles, grans o petits, han de gaudir tota la llibertat de la seva vida», que els fets polítics han d'enquadrar-se en les línies que marquen les nacionalitats, en aquests moments en que «els acords dels Estats del món garantizaran el reconeixement i mantindran el desenrotillament autonòmic dels pobles lliures».

Cal, doncs, esvair la preocupació

# BANC DE REUS

## de Descomptes i Préstams

Paguem els cupons Deuta Interior, Exterior Amortizable 4 per 100, f. c. Alicants, Municipals i tots els de venciment corrent.

Compra i venda al comptat de tota classe de valors cotitzables en Borsa.

Dipòsit en custodia de tota classe de títuls, lliure de comisió.

**AGENCIES A FALSET I MORA D'EBRE**

de que siguin els nostres homes puntal d'un règim que repugna a llurs condicions més íntimes i sentides, a llur història, la diafanitat de la qual és honor dels seus seguidors i honor de Catalunya. Son un son per acomplir una paraula donada, qual compromís espira. Hi son, conscients del moment, sense defalliment i plens d'esperança en l'obtenció immediata de les reivindicacions patriòtiques. La crisi darrera (la de l'Alba), és crisi de persones, de contingut malsà, la que coba a Madrid; la que espera Catalunya, és crisi definitiva de deslliuració.

Cal també que torni a nosaltres, més forta, més viva que mai, la nostra vibració fecunda, la vibració de les gran hores definitives, de les grans responsabilitats ciutadanes. Ara o mai havem d'alçar-nos reclamant per la sobirania de la llengua, per la formació del Dret, per l'administració de la Justicia, per la cura de l'Ensenyament, per l'autonomia de la vida pública catalana, tots els que en aquests moments, sentim batre el cor de catalans. Ara és l'hora de que la representació de la vida catalana, representació de les corporacions públiques, i dels seus interessos materials, s'aixe qui i camini fins a obtenir que la futura Espanya sols pugni sentar-se en el sistema salvador d'alliberar els seus pobles en un règim de salvadora autonomia.

### DESPRÉS DEL CONSELL

## COMENTARIS A LA NOTA

La nota oficiala del Consell de ministres celebrat ans d'ahir és, efectivament, com digué el comte de Romanones, llarga i substancial. Pero, per a ser més exacte, podia haver afegit que, ademés, era laberíntica.

Basta una simple lectura per a veure que el document ha sigut redactat pel senyor Maura.

De la senzillesa i claretat que resplandeix en les notes diplomàtiques—excepte les últimes d'Alemanya—, que un dia i altre venen apareixent en els periódics, de tots els Governos que participen avui en la lluita mundial, no ha volgut el senyor Maura pendre'n exemple i conserva en tots els seus principis son inveterat sistema.

Informacions, majors que varies lectures de la nota oficiala, permeten fer la següent aclaració: Que la incautació de les 21 mil tonelades és amb caràcter definitiu. Els set vaixells alemanys amarrats en nostres ports en els que avui serà icat el pabelló espanyol, queden de propietat d'Espanya.

Durant prop de dos mesos, aixó ha sigut motiu de llarga gestió amb el Gabinet de Berlin.

El Govern alemany no s'oposava a que Espanya s'incautes dels barcos d'aquella nació en nostres

ports per a suprir la mermada de tonelatge espanyol produïda pels torpedejaments; pero Alemanya sols cedia provisionalment l'ús d'aquests barcos, i aquí estava la dificultat, puix els vaixells cedits per Alemanya en aquestes condicions no serien respectats pels aliats.

Per fi, el Govern espanyol s'ha decidit a incautar-se dels vaixells alemanys en la única forma que la incautació podia ser veritat i útil per a la finalitat que's perseguia: declarar-los de sa propietat definitiva.

Alemanya manté el seu punt de veure i espera ulteriors resolucions d'un Tribunal al que el Govern espanyol no pensa acudir.

La nota és aixó i és llàstima que per deleitacions literaries del senyor Maura o per deliberat propòsit de no explicar les coses clarament no es digui en termes més senzills i més intel·ligibles.

Avui, la Premsa recobrarà sa llibertat, i és segur que les interpretacions de la premsa germanòfila supliran les obscuritats de la nota del senyor Maura.

## Notes politiques

### El comte i els mestres

El comte de Romanones ha consigut augmentar la cantitat que es destina al sou dels mestres, sobre la xifra concedida al senyor Alba.

Sembla que tots els mestres que hagin ingressat en el professorat per oposició disfrutarán immediatament del sou de 1.500 pessetes anyals, i els que no's troben en aquestes condicions tindran que esperar per a la millora de sos habers l'altre pressupost.

### Don Josep Zulueta

Ha retornat a Barcelona, de sa residència d'estiu, el diputat a Corts don Josep Zulueta.

El senyor Zulueta, des de que es va saber sa tornada, està rebent innumerables felicitacions del seu

amics, quins enviaren sentits missatges de pésam a la família del distingit polític quan corregué la falsa nova de la seva mort.

#### Suspensió aixecada

Ha sigut aixecada la suspensió dels periòdics madrilenys «El Parlamentario» i «España».

## LA GUERRA

### Presa de Nich

En el front oriental segueix la violència dels combats.

Les tropes serbies han entrat a Nich, que l'enemic tenia ordre de defensar a tota costa, i han ocupat les altures situades al Nord d'aquesta població.

En els combats que precediren a la presa de dita ciutat, els serbis capturaren quatre peces de 150 i dos canons de muntanya.

Més a l'Est, la caballeria francesa entrà a Pola-Pelankat, en la carretera de Nich a Piret.

A l'Oest del Morava, les tropes serbies arribarán a Prokopilo, Mar-sina i Mramor.

A l'alta Serbia els francesos han ocupat Prizrend i Mitrovitza.

—En els demés fronts del teatre de la guerra s'accentúa el constant progrés de les tropes aliades.

### De col·laboració

## RIMA

A. P. E.

Com del cavall l'abundant crinera,  
pel galopar onejada,  
Sembla la cabellera  
de seda, que'n tes espalles reposava.

Com lluny murmuri de cascada  
em semblá ta suptil veu,  
i una sageta ta mirada  
que'm captivá... que'm feu teu.

J. M. CONSTANTÍ ZAMORA.  
Reus, Octubre, 1918.

## TEATRE BARTRINA CENTRE DE LECTURA

### INAUGURACIÓ: El dissabte 26 d'Octubre

### Gran Companyia cómico-dramática

PRIMER ACTOR I DIRECTOR

**ALEXANDRE RENOLLA**

Primera actriu

**EMILIA ROCA**

Primer actor de caràcter

**RAFEL MASIP**

### DE LA GRAN GUERRA

## Entorn de les proposicions de pau

### La segona nota de l'Alemanya

Contestades per l'Alemanya les preguntes del president Wilson, en un sentit favorable a la tesi d'aquest, va a entrar-se al fons de la qüestió, si és que abans no plantejen els aliats, o alguns d'ells, noves qüestions previes.

El primer punt que cal resoldre és el de l'armistici. Accepten els imperis centrals l'evacuació dels territoris ocupats. Pero les condicions concretes que per a la concessió de l'armistici fixaran els aliats, no son encara coneudes.

La primera dificultat que es presenta és la d'aclarir si l'evacuació ha de precedir l'armistici, de manera que no es suspenguin les hostilitats fins al moment que els imperials hagin passat a l'altra banda de les fronteres, o si l'evacuació acceptada pels imperials ha de realitzar-se fins el període de l'armistici. El text de les preguntes den Wilson sembla indicar que la primera interpretació és la veritable.

En aquest cas tindriem que els imperials haurien de procedir, en tots els fronts a una ràpida retirada general sota la pressió i els assaigs

de les tropes aliades. I això agreujaria enormement els perills de la reculada. El diari socialista «Vorwaerts», que actualment podem considerar com a un orgue oficis del Govern alemany, diu que una retirada en aquestes condicions és un contrasentit i deixa entendre que el Govern de Berlin no l'acceptaria.

Suposem ara que la interpretació d'aquest punt és la de que els imperials han de procedir a l'evacuació estant ja sospeses les hostilitats. Aleshores serien els aliats els qui tindrien un gros desavantatge, puix haurien de suspendre al front occidental una batalla en curs que els és francament favorable, permetent que l'enemic surti de la perillosa posició estratègica en que es troba avui. I no és de creure que els aliats s'hi avinguessin sense obtenir abans fortes garanties en llur favor, a fi d'evitar que els imperials aprofitesin l'armistici per a refer llurs forces militars.

No és prudent, doncs, el pensar que la pau és qüestió d'hores o de dies. Resten a resoldre grosses dificultats. No obstant, no considerem temerari afirmar que la pau és pròpera. El descabellament de la ba-

talla de França i la situació interior de la Tríplice imperial, fan molt difícil que la resistència d'aquesta s'allargui gaire. En els darrers dies han augmentat les probabilitats que la pau, o almenys la suspensió de les hostilitats, sigui un fet abans de Nadal.

A. ROVIRA i VIRGILI.

## Mordamèrica és mal acollida la resposta alemanya.

Notícies Washington afirmen que la primera impressió davant la nota alemanya ha sigut considerar-la poc satisfactoria. S'observa que el President Wilson declarava que les negociacions no podrien començar mentres Alemanya no hagués evacuat el territori ocupat. Alemanya se limita a respondre amb una proposició de formar una Comissió mixta que negocii els detalls.

Se creu que això té per objecte el prolongar les negociacions en la esperança d'embolicar al President en una llarga polémica.

En quant al tercer punt, enc que Alemanya diu que els mandataris dels Hohenzollern representen tant al poble com al trono, la opinió dels Estats Units és que baix les actuals condicions electorals d'Alemanya, el poble alemany és incapaz de fer o impedir guerres.

El «Times» de Nova York, en un despatx especial de Washington, declara que Alemanya, amb sa resposta, no ha conseguit entusiasmar a ningú en les esferes oficials.

La resposta indicant conformitat amb els principis generals presentats pel President Wilson deixa la qüestió dels detalls oberta de manera que puga burlar els fins pels quals lluiten els aliats i Amèrica.

La nota no es considera ni franca ni recta.

## Els motius de les decisions alemanyes

El periòdic «Sunday Evening Telegram» diu que no és solament la

defecció certa de Turquia i Àustria la causa de la resposta que ha donat Alemanya.

Sabem que'ls assumptes s'han precipitat en una mida més gran de lo que's podia esperar, pel fet de que varis nous enemics estaven a punt d'atacar a Alemanya en un pervindre immediat.

No podem, naturalment, escriure res més precís respecte d'aquesta materia; però no hi ha dubte de que la cosa es rigurosament certa.

## Wilson contesta a Alemanya

Un despatx de darrera hora dona compte de la contesta de Wilson a la última nota alemanya.

En ella el President dels Estats Units diu que l'evacuació i les condicions de l'armistici son qüestions que deuen deixar-se al júi i apreciació dels consellers militars dels Gòverns aliats. També manifesta que no's pot adoptar una resolució sense una suficient garantia per al manteniment de la supremacia militar actual dels exèrcits aliats.

## El sucre, el blat i la civada, baixen

El preu del sucre ha baixat 20 céntims el kilo, davant la perspectiva d'una pau pròxima.

També han experimentat baixa el blat i la civada.

## El problema de les nacionalitats a Àustria-Hongria

Comunica la Oficina de Premsa de Viena la discussió de les qüestions polítiques continua animadísima al Parlament austriàc.

En la darrera sessió, l'alemany Kraft declarà que els alemanys deien el mateix dret a disposar de si mateixos que les demés nacions i pobles.

Majonle, diputat alemany dels districtes alpins, demanà la federació amb l'Imperi alemany.

Bugatto, italià, opinà que les na-

cions austriàques deuen entendre's, que seria absurd desfer la unió dels pobles austriacs per a substituir-la per un nombre de petits Estats que es combatirien contínuament entre si.

La propera sessió se celebrarà el dia 22.

El comte Tisza, discutint la qüestió nacional i els últims aconteixements, diu que deuen ésser abolides les bases del compromís de 1867 i fer impossible l'intent de mantenir el dualisme sobre aquestes bases.

Hi ha que assegurar la independència del país. Hongria tingué que anar a la guerra per a defensar-se contra l'autocràcia zarista, i en les condicions de la pau recordarem que vencérem a Serbia i allunyarem a la Russia czarista i a Rumania de les files de nostres enemics.

## SECCIO OFICIAL

### Registre Civil

#### INSCRIPCIONS DEL DIA 15 OCTUBRE

### NAIXEMENTS

Pilar Cunillera Bartolomé.

### DEFUNCIONS

Ramón Cunillera Sugrañes, 29 anys, S. Miquel, 1.—Rosa Beniges Roselló, 18 anys, Presó, 8.—Carme López Serres, 17 anys, Monterols, 37.—Serafina Fort Tafonell, 59 anys, Sardà, 6.—Emili Trill Calsas, 26 anys, S. Serapi, 7.—Josep Martorell Martorell, 26 anys, Miró, 3.—Joan Torrens Durán, 66 anys, casa de Camp, 11.—Joan Torrens Freixa, 36 anys, Hospital Civil.

### MATRIMONIS

Cap.

El text del present nombrament ha passat per la censura.

# Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

## Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

		A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°.	747.9	745.1	
TERMÓMETRE			
Maxima Sol...	29.7		
Ombra 24.2			
Minima Sol...	11.9		
Psicrómetre Termòmetre sec. 15.9	17.8		
Idem humit. 10.8	11.2		
Humitat relativa de l'aire. 59.0	43.6		
Tensió del vapor acuós. 7.1	6.6		
ANEMÓ- Direcció del vent. NO	NO		
METRE Velocitat del vent. 875.	152.		
Pluviòmetre. . . . .			
Evaporímetre. . . . .	7.5	3.0	
Estat del cel. . . . .	Ras	Ras	

Per a calçat ECONOMIC, per la seva molta DURACIÓ, i ELEGANT, per la seva gran NOVETAT, serveixi's visitar

### "AL BUEN-OUSTO,"

Arraval Santa Agna

Últims models en sabates setí i vellut per a senyora.

Falta dependenta, guanyará bon sou

El sagnant succès desenrotllat el passat diumenge al «Mas del Tomaqueres», del qual donarem compte en la passada edició, ha tingut fatals conseqüències.

Dos dels tres actors d'aquella tragedia familiar han deixat d'exsistir: el pare, nomenat Joan Torrens Durán, de 66 anys d'edat, morí ans d'anit a la mentada finca, i el fill Joan Torrens Freixa, autor dels dispars, morí algunes hores després a l'Hospital civil.

L'altre fill, Miquel, a qui un dels dispars li alcançà al braç esquerre, ahir seguia bastante millorat de la ferida.

### MERITORI

de 14 a 15 anys, se necessita. Informaran en aquesta imprenta.

Avui al cap al tard se reunirà la Junta local de Reformes socials per

a resoldre la sol·licitud d'excepció demanada pels gremis de pasteleters i confiters i de venedors de comestibles, als efectes de la llei que regula la jornada mercantil.

S'ha encarregat novament de la seva Consulta de malalties dels ulls, el Doctor MERCADER. Arraval Alt de Jesús, 36, principal.

Més oportuna no ha pogut ésser la iniciativa de celebrar en aquesta ciutat el vinent novembre una Tòmbola a favor de l'humanitaria obra pro Cases dels Soldats-Invalids Bel·gues.

La guerra mondial està acabant-se i ha arribat per a la valerosa Bèlgica l'hora esperada de la seva lliberació i reconstitució.

El Comité Organitzador de dita Tòmbola està rebent cada dia ofertes d'objectes i donatius, que asseguren així el succès i bon resultat de la mateixa.

### "LA VANGUARDIA"

Suscripció, venda, repart, anuncis i esqueles mortuories: JOSEP DEU, corresponent, A. baix Jesús, 8. Reus

La joieria-plateria de Vda. i fills de J. Pascual, establerta a la casa núm. 12 del carrer Major, ha introduït tals reformes en l'ornamentació de l'establiment que posen a l'altura dels primers.

També hi ha montat una secció amb exposició permanent d'objectes d'art propis per a regals.

### MODISTA

Se necessiten oficiales i aprenentes. —Arraval Santa Agna, 57, primer.

Ans d'ahir quedà solucionada la vaga de pastissers de Barcelona.

El governador civil ha convocat a la Diputació provincial per al dia 22 del que som.

## F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat

Arraval Sta. Agna, núm. 57.

Valors - Cupons - Camvis - Gires

Pago de tots els cupons venciment Octubre.

Compra-venta de valors.

Camvi de monedes i bitllets estrangers.

El pròxim dijous se publicaran les llistes de Companyia amb elenc artístic i condicions d'abonament de la temporada que va a començar en el Teatre Bartrina. Dites llistes, que s'estan confeccionant en els acreditats tallers gràfics Ferrando, serán una bella mostra de l'avenc que han assolit les arts tipogràfiques en nostra ciutat.

Com veniem anunciant, la funció inaugural tindrà lloc el pròxim dissabte dia 26 i serà considerada fora d'abonament en atenció a que no hi ha torn d'abonament a dissabtes.

Per a aquesta funció son ja tantes les localitats encomanades que és de suposar que'l Teatre Bartrina serà insuficient per a donar acolliment a tots els qui desitgen assistir a la funció inaugural.

### Gran Colmado

en el punt més cèntric de Lleida, se ven amb mersaderia o sense ella. Donarán Raó a casa Pujol. — Monterols, 37.—REUS.

En la taula d'edicte dels baixos de la Casa Consistorial ha sigut fixat el següent:

«Com continuació de l'edicte publicat en catorze de setembre prop passat se posa en coneixement dels propietaris quines finques se troben enclavades en els carrers de Bages, Plaça de Catalunya (abans Teatre), Plaça de la Sang, Sol i Ortega (abans Hospital i Mercedaria), Pujol, Montserrat, Presó, arraval de Sant Pere, Plaça del Castell, Mar, Carniceries, Pescateries, arraval Salmerón, Carreró de la Sang, Carreró de l'Hospital, Concepció,

Abadía, Sant Miquel, arraval de Robuster, Plaça Baluart, Barreras, Raona, Roselló, Martorell, Plaça Sant Miquel, Travessia Abadía, Major, Font, que es procedirà pel personal afecte a aquesta Comissió a la visita i comprovació de les abans dites cases.

Lo que es posa en coneixement dels interessats per a que donguin les facilitats necessàries per al millor desempeny del comés que ha sigut encomanat a aquesta Comissió comprevadora.

Reus 15 d'Octubre de 1918.—Joseph M. Busquets.

## Sastrería Martí

MONTEROLS, 17

Se necessiten oficiales, mitges oficiales i aprenentes sastresses, pagant-se'ls-hi bons jornals.

A causa de l'epidèmia regnant no s'ha pogut celebrar l'Assamblea de la Federació provincial de Pastissers. S'ha convingut en que es reuneixin per districtes, celebrant després una reunió magna a la capital per a presentar les noves conclusions sobre l'adquisició de les farines i el preu del pa.

En el cas improbable de reunir-se nombre suficient de senyors regidors, aquesta nit l'Ajuntament celebrarà sessió de primera convocatoria.

## LA CASA BUFILE

Plaça de la Constitució, ven sucre de canya de Cuba, superior, a 70 céntims la lliura de 400 grams.

En l'Audiencia provincial s'ha vist una causa procedent del jutjat de Falset, per furt, contra Domingo Nogués, veí d'Ulldemolins. El fiscal sol·licità per al processat la imposició de la pena de dos mesos i un dia d'arrest major, i la defensa l'absolució.

## Fugeni Mata Pons

REPRESENTACIÓNS  
SEGURS MARÍTIMS  
Carniceries Velles, 5 i 7 (Tel. 366) REUS

A la Direcció de Belles Arts han remés als periodistes la nota oficial següent:

«Segons comunica al Ministeri d'Estat el representant diplomàtic d'Espanya a Rio Janeiro, ha estat prorrogat fins a últims de l'any actual el termini assenyalat per a la presentació de projectes en el concurs internacional obert amb l'objecte d'erigir un monument commemoratiu de la Independència del Brasil.

Els artistes espanyols que desitgin pendre part en el dit concurs haurán de trasmetre els seus projectes a Rio Janeiro per conducte del representant del Brasil a París o a Lisboa.»

Ans d'ahir se reunió la Comissió mixta de reclutaments, informant varis expedients d'excepció sobrevinguda.

## SECCIO COMERCIAL

### CANVIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERÇ DE LA PLAÇA DE REUS

### VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pessetes	Operacions
440 Gas Reusense . . . . .	250	—
525 Industrial Harinera . . . . .	400	—
645 Banco de Reus de Descuentos i préstamos . . . . .	500	—
500 Obligacions Electra Reusense . . . . .	500	—
25 Companyia Reusense de Tramvies, S.A. . . . .	250	—
200 Idem id., Serie B. . . . .	500	—
400 Electra Reusense . . . . .	500	—
2600 Institut P. Mata . . . . .	2500	—
650 Institut P. Mata . . . . .	500	—
150 Empresa Hidrofòrica . . . . .	125	—
515 Obligacions Manicomio Reusense . . . . .	500	—
725 Carburos de Teruel. . . . .	500	—
200 Pantà de Riudecanyes.. . . . .	50	—

## Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de l'<sup>er</sup> de juliol de 1915

### De Reus a Barcelona

Sur 5'03 per Vilanova; arriba	8'48 m.
" " Vilafranca; "	9'38
" 7'25 "	9'23 e.
" 8'49 "	13'27 m.
" 14'13 "	17'42 c.
" 17'16 "	Vilanova " 21'44 o.
" " Vilafranca "	20'37

### De Barcelona a Reus

Sur 5'26 (tras. Roda); arriba	9'23 m.
" 9'20 "	12'47 c.
" 15'23 "	19'24 m.
" 19'49 "	21'53 e.

### De Reus a Tarragona

Sur 9'57	arriba 10'30 m.
" 12'54 "	13'27
" 14'30 "	15'05 m.
" 18'08 "	18'35 c.
" 20'50 "	21'34 m.

### De Tarragona a Reus

Sur 7'35	arriba 8'10 c.
" 12'17 "	12'53 m.
" 16'36 "	17'14 m.
" 19'25 "	20'03 m.

### De Reus a Falset i Mora

Sur 7'17 surt 9'27	arriba 10'15 m.
" 10'41 " 11'19 "	11'14
" 13'17 " 14'24 "	14'58 c.
" 16'30 " 18'57 "	19'47 m.
" 19'47 " 21'11 "	21'47 m.
" 22'01 " 19'12 "	23'05 e.

### De Mora i Falset a Reus

Sur 6'13	arriba 7'17 e.
" 6'30 surt 7'42	8'39 m.
" 7'01 " 8'43	10'19 m.
" 12'17 " 13'11	14'03 e.
" 17'27 " 19'12	20'59 m.

### De Reus a Lleida

Sur 8'22	arriba 11'22 c.
" 13'35 "	20'05 m.
" 17'59 "	22'03 m.
" 20'30 "	0'22 m.

### De Lleida a Reus

Sur 5'30	arriba 9'46 m.
" 8'29 "	12'29 m.
" 11'56 "	20'17
" 15' "	17'58 c.

### Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regeix des del 9 de Setembre de 1918

#### Sortides de Reus | Sortides de Salou (Arrabal Robuster)

Tren 26 a les 8'25	Tren 25 a les 9'20
" 32 " 16"—	" 35 " 18'40

#### Extraordinaris en els dies festius

" 12 " 15"—	" 1 " 16"—
" 36 " 17'05	

Els dies festius no circularà el tren ordinari que surt de Reus a les 16'05.

IMP. SANJUÁN - REUS

# Gran Hotel - Restaurant direcció LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

Fàbregas i Recasens  
**BANQUERS**

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4      Barcelona  
TELÉFONS A 2248 i A 3453

**ACADEMIA PRACTICA**  
de Comerç-Idiomes-Batxillerat-Magisteri-  
Correus i Telégrafs

DIRECTOR

En Blai Martí Pamies      En Lluís Rovira Guinart  
Llic. en Filosofia i Lletres      Professor-Pèrit Mercantil

AJUDANTS D'AQUEST INSTITUT GENERAL I TÉCNIC

SECRETARI

2000-2001

CLASSES ESPECIAIS PER A SENYORETES

i NOCTURNES PER A ADULTES

Aquesta «Acadèmia» compta, a més, amb personal competent per a la preparació de Correus i Telégrafs, anant a càrrec de Mr. & Mme. Agusse el grup d'Idiomes.

MATRÍCULA PER AL CURS DE 1918-1919

Arraval de Robuster, n.º 19, principal

**Col·legi BALMES**  
PREPARATORI  
Parvuls-Elementals-Superiors-Recomanats  
**ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CATALANA**

Arraval de Robuster, 19.-REUS

Aquest Col·legi desenrotllara l'ensenyament amb procediments intuitius i pràctics, no admetent més deixables que els necessaris per al bon èxit de la mateixa.

MATRÍCULA DE 1918-1919 = = =

Els cafès **GIL**

SON: Els de més fortalesa.  
Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

**SE VENEN**

A PREUS BARATÍSSIMS, els materials que es necessiten per al servei de Brigada municipal i llàmpiesa pública:

Set carros de ferro galvanitzat, per a la recollida d'escombraries a domicili, de dos metres cúbics de cabuda, tancats hermèticament.

Dos carros-botes de ferro galvanitzat, de 1.100 litres de cabuda, amb dues vàlvules, que al regar escampen l'aigua a set metres d'amplada.

Dos carros-escombraries de ferro, sistema modern, escomben dos metres d'amplada per tirada.

Dos carrets de fusta, recoberts de zinc, amb les seves corresponents cavallerries i gorniments.

Un rodet-atapidor, buit pesa 2.100 k. i plegat d'aigua 4.500

Un carro tancat, recobert de ferro galvanitzat, per als desperdicis de l'Escorxador.

Un carro tancat, de fusta, per a recullir els animals morts de la via pública.

Quatre carros volcants, d'un metre cúbic de cabuda.

Quatre carros-carretes, de baranes altes.

25 pics, 25 xapes, 25 pales, i ferramentes per a empedrar per dos oficials; 36 capots-parapluies; 36 esclops; 36 gorres d'uniforme, amb les seves divises i números.

Tres mangueres de goma, de 8 metres de llargada i 50 centímetres d'amplada, de cinc teles, amb les seves aixetes, enxufes i claus, per a regar els carrers. Tres parells de cuixinets i porta-mangueres.

Una tartana de sis seients, amb els seus gorniments.

Una premsa d'embalar papers i draps. Dues báscules

Dos carros-botes de fusta, de sis cargues, amb les seves regadores.

Cinc carros de fusta, per a transportar fems i grossa.

Dos carros-botes de fusta, per a transportar comuna als camps, de cabuda nou cargues.

Vint parells de gorniments de cavallerries i deu rams també per a cavallerries.

Informes en la impremta d'aquest diari, Llovera, 31.

## El cas més senzill de TOS

Refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afecions tranzitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

### Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

**Calma la tos ràpidament,** estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fadiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

## Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

### RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOIDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

**UN PAQUET SOL 10 CÉNTIMS**

## El Reconstituient millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme emportant un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

### L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, entortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

## FARMACIA SERRA - Arraval Sta. Agna, n.º 80 - REUS

Sense aquesta marca



Aparell NO és un Gramòfon  
= CÀTALOGS GRATIS =

## Companyía del Gramófon - S. A. ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

**TITTA - RUFO I CARUSO**  
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÁ - Carrer Major. 22  
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Rellotgeria. - Rellotges de butxaca i Despertadors des de 290 p.

### JOSEP SOLE

RECADER DE REUS A BARCELONA  
**BARCELONA**

Bou de la Plaça Nova, 16  
Passeig de Gracia, 62 (Colomado)  
Hospital, 4 (Estanc).

**REUS**  
Güell i Mercader, (Hos-  
talets), 22.  
Telèfon 359  
Arraval Santa Agna, 5.

### TINTORERIA de

## Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7

REUS

## A. Terraflata i de Barberá

Comissions Representacions

Arraval Robuster, 38, 1.º Reus

### Taller de Cerralleria d'obres

JOAN ADSERÁ CAMPS  
Creu Vermella, 11. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

### Esteve Massagué

Comissions Representacions

St. Llorens, 8, 3.r REUS

### ACADEMIA de DIBUIX I PINTURA

Dirigida per

## DON TOMÀS BERGADÀ

Professor suplent de dibuix del Institut General i Tècnic d'aquesta ciutat. Classes de dibuix línia, figura, adorno, paisatge i al natural; pintura al oli i aquarel·la i al temple per a pintors decoradors.

Classe especial per a senyoretes. - Se

prepara per als que cursen el batxillerat a l'Institut

Hores de classe convencionals. Classes a domicili

Arraval baix Jesús, 31, baixos

## Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA  
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

## JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval al Jesús REUS